

Detailrapport Vraag en antwoord los v/h Raadsplein (ID 1010)

Veld	Waarde
Datum vraag	25-05-2026
Onderwerp	Aanschaf handhavingsboot, nautische bevoegdheden en beleidsmatige uitbreiding toezicht op het water
Fractie(s)	LEV
Vraag en antwoord	Onze fractie heeft signalen en beeldmateriaal ontvangen waaruit blijkt dat de gemeente Edam-Volendam mogelijk een nieuwe handhavingsboot voor de BOA-organisatie in gebruik heeft genomen of recent heeft aangeschaft. Voor zover bij onze fractie bekend, is de gemeenteraad hierover niet actief geïnformeerd, terwijl het hier mogelijk gaat om een substantiële investering, structurele exploitatiekosten en een wijziging in de wijze van toezicht en handhaving in het havengebied. Daarnaast lijkt sprake te kunnen zijn van financiële, organisatorische, veiligheidskundige, nautische en beleidsmatige keuzes die raken aan de inrichting van toezicht, handhaving en havenbeheer binnen de gemeente Edam-Volendam. De raad is vooralsnog niet actief meegenomen in deze ontwikkeling. Naar aanleiding hiervan hebben wij de volgende vragen: Vraag 1. Klopt het dat de gemeente recent een nieuwe handhavingsboot/RIB heeft aangeschaft of in gebruik heeft genomen ten behoeve van BOA's of andere gemeentelijke handhavingstaken? Antwoord 1: Ja, er is een boot gekocht. Wij verwachten dat de boot eind juli wordt geleverd, waarna wij de boot in gebruik zullen nemen. Vraag 2. Wanneer is besloten tot aanschaf van deze boot en op basis van welk college of ambtelijk besluit heeft dit plaatsgevonden? Antwoord 2: In de Kadernota 2026 is voor de eerste keer het voorstel voor de aanschaf van de boot aan de raad voorgelegd en toegelicht. Bij de vaststelling van van de Programmabegroting 2026 heeft de raad het krediet voor de aanschaf beschikbaar gesteld. Vraag 3. Wat waren de totale kosten van aanschaf, inclusief motor, eventuele trailer, communicatieapparatuur, navigatieapparatuur, verlichting, handhavingsmiddelen, aanpassingen, ligplaatskosten en overige bijkomende kosten? Antwoord 3: Zie de toelichting in Kadernota 2026 en Programmabegroting 2026.

	Vraag 4. Uit welke begrotingspost, reserve of krediet zijn deze kosten betaald? Antwoord 4: Begrotingspost. De raad heeft een krediet voor de aanschaf van de boot met toebehoren en de benodigde exploitatiebudgetten bij het vaststellen van de Programmabegroting 2026 beschikbaar gesteld. Vraag 5. Waarom is de gemeenteraad vooraf niet actief geïnformeerd over deze investering, terwijl bij andere voertuigen en materiële investeringen wel expliciete besluitvorming of informatievoorziening richting de raad plaatsvindt? Antwoord 5: Zie antwoord vraag 2. Vraag 6. Klopt het dat het hier gaat om een relatief zware Mercury 115 EFI buitenboordmotor of een vergelijkbare motorisering? Zo ja, hoe verhoudt deze keuze zich tot het door het college gevoerde duurzaamheidsbeleid en eerdere discussies in de raad over CO₂-reductie en emissiebeperking bij gemeentelijke voertuigen? Antwoord 6: Dit klopt niet. Ons boot heeft een motor van merk Tohatsu 140 pk ETUL. Vraag 7. Heeft het college onderzocht of een elektrische of hybride aandrijving mogelijk was? Zo nee, waarom niet? Antwoord 7: Team Veiligheid heeft dit onderzocht. Hier is niet voor gekozen in verband met aanzienlijke hogere kosten. Vraag 8. Is voor deze boot een maatschappelijke kosten batenanalyse of duurzaamheidsafweging opgesteld? Zo ja, kan deze met de raad worden gedeeld? Antwoord 8: Nee, deze is niet opgesteld. Vraag 9. Voor welke concrete taken zal deze boot worden ingezet? Antwoord 9: Deze taken staan toegelicht in de Kadernota 2026 en de Programmabegroting 2026. Vraag 10. Betekent deze aanschaf dat BOA's in de praktijk structureel nautische toezicht en handhavingstaken gaan uitvoeren die traditioneel of organisatorisch bij havenmeesters zijn belegd?
--	--

	Antwoord 10: Nee, dit klopt niet. De taken van de havenmeester wijzigen niet en worden niet overgenomen door de BOA's. Vraag 11. Is sprake van een beleidsmatige, organisatorische of feitelijke verschuiving van nautische toezicht en handhavingstaken van havenmeesters naar BOA's? Zo ja, op basis van welk besluit, beleidsdocument of uitvoeringskader vindt deze verschuiving plaats? Antwoord 11: Zie antwoord vraag 10. Vraag 12. Heeft deze ontwikkeling gevolgen voor de positie, formatie, inzetbaarheid of toekomst van de havenmeesters binnen onze gemeente? Antwoord 12: Zie antwoord vraag 10. Vraag 13. Welke vaarbewijzen, nautische certificeringen, opleidingen en veiligheidsinstructies zijn vereist voor medewerkers die met deze boot gaan varen? Antwoord 13: Vaarbewijs 1 en 2, EHBO en redding op het water, marifoon en handelingen op het water. Vraag 14. Beschikken alle betrokken BOA's reeds over deze certificeringen en praktijkervaring? Antwoord 14: De BOA's krijgen een opleiding, na afronding zullen zij gecertificeerd zijn. Er wordt nu vaartraining gegeven met een erkende politie-vaarinstructeur voor handelingen op het water met de gehuurde instructieboot, zodat ervaring wordt opgedaan. Vraag 15. Is een risicoanalyse uitgevoerd ten aanzien van nautische veiligheid, aansprakelijkheid, vaarbekwaamheid en inzet van deze boot binnen drukke havengebieden en recreatievaart? Zo ja, kan deze analyse met de raad worden gedeeld? Antwoord 15: Dit is niet bekend, omdat de toenmalige verantwoordelijke instanties hier geen verslaglegging van hebben gemaakt. Vraag 16. Is voor de aanschaf van deze boot een aanbestedingstraject gevolgd? Zo ja, hoeveel partijen hebben een offerte uitgebracht en op basis van welke criteria is de uiteindelijke keuze gemaakt? Antwoord 16:
--	--

	Het bedrag van de aanschaf valt buiten de Europese aanbestedingsregels (< € 70.000). De aanschaf heeft enkelvoudig onderhands plaatsgevonden (volgens de gemeentelijke inkoopregels). Vraag 17. Betreft het een volledig nieuwe boot, een demo/showroommodel of een gebruikte boot? Antwoord 17: Het betreft een nieuwe boot. Vraag 18. Kan het college bevestigen of ontkennen dat deze boot ligt afgemeerd op een gemeentelijke of anderszins publiek gefaciliteerde ligplaats en welke kosten hieraan verbonden zijn? Antwoord 18: De handhavingsboot en de boot van de havenmeester krijgen beide een gemeentelijke ligplaats in de haven. Hier zijn geen kosten aan verbonden. Vraag 19. Waarom is ervoor gekozen voor een relatief luxe ogende recreatieve uitvoering, terwijl voor handhaving doorgaans meer sobere en functionele werkvaartuigen worden ingezet? Antwoord 19: De bijgevoegde foto's zijn van de instructieboot. Onze handhavingsboot is nog niet uitgeleverd. Onze boot is inderdaad een functionele boot. Vraag 20. Is het college bereid alle relevante documenten met betrekking tot deze aanschaf, waaronder offertes, facturen, besluitvorming, technische specificaties, duurzaamheidsafwegingen en eventuele risicoanalyses, actief met de raad te delen? Antwoord 20: De raad heeft het budget beschikbaar gesteld (budgetrecht) en geeft het college daarmee toestemming voor de uitvoering (collegebevoegdheid). De raad controleert vervolgens op hoofdlijnen en mag hiervoor informatie opvragen. Echter de hier opgesomde documentatie, betreft vooral detail informatie. De vraag is of dit hieronder valt. Vraag 21. Is voor deze boot of de nautische inzet van BOA's een afzonderlijk uitvoerings, toezicht of handhavingsplan opgesteld binnen het kader van de VTH Uitvoerings- en handhavingsstrategie Edam-Volendam 2025-2030? Zo ja, wanneer wordt dit met de raad gedeeld? Antwoord 21: Er is een plan opgesteld en deze zal binnenkort worden gedeeld via een raadsinformatiebrief.
--	--

	Vraag 22. Hoe vaak is in de afgelopen drie jaar sprake geweest van situaties waarbij volgens het college inzet van een snelle handhavingsboot noodzakelijk was? Antwoord 22: Deze cijfers zijn niet door de handhaving instanties op het water vastgelegd. Vraag 23. Welke concrete problematiek of incidenten vormden aanleiding voor deze aanschaf? Antwoord 23: Hard varen, alcohol gebruik, geluidsoverlast, vernielingen aan kade en bermen, geen vaarbewijs, overlast andere schepen, nabij zwemgelegenheden te dicht varen, milieuvervuiling o.a. plastic en flessen overboord gooien, toilet legen op het water, etc. Vraag 24. Is hierover afstemming geweest met de politie, havenmeesters, veiligheidsregio of andere nautische partners? Zo ja, wat was hun advies? Antwoord 24: Ja, deze instanties zijn geïnformeerd. Zij hebben hierover geen advies uitgebracht. Dit betreft onze eigen handhavingsbevoegdheid. Vraag 25. Hoe hoog zijn de jaarlijkse structurele kosten van deze boot, waaronder verzekering, onderhoud, brandstof, ligplaats, winterstalling, opleidingen en afschrijving? Antwoord 25: Zie antwoord vraag 3. Vraag 26. Onder welke verzekering valt deze boot en welke aansprakelijkheidsrisico's zijn door de gemeente geïnventariseerd bij schade of ongevallen? Antwoord 26: De gemeente heeft een aansprakelijkheidsverzekering. De boot wordt hierin meegenomen. Vraag 27. Is het college bekend met signalen vanuit het havengebied en nautische sector waarin zorgen worden geuit over ervaring, deskundigheid en veiligheid bij inzet van deze boot door BOA's? Zo ja, wat is daarop de reactie van het college? Antwoord 27: Dit is niet besproken. Vraag 28.
--	--

	Klopt het dat havenmeesters eerder hebben aangegeven behoefte te hebben aan adequaat materieel? Zo ja, waarom is destijds niet gekozen voor vervanging of modernisering van materieel van de havenmeesters zelf? Antwoord 28: De vervanging van materieel van de havenmeester is geregeld in het gemeentelijk tractieplan. Vraag 29. Hoe verhoudt deze investering zich tot eerdere keuzes van het college waarbij richting inwoners en ondernemers nadrukkelijk werd gewezen op duurzaamheid, CO₂-reductie en terughoudendheid met gemotoriseerde voertuigen? Antwoord 29: Zie antwoord vraag 6. Vraag 30. Is het college bereid de raad alsnog volledig te informeren via een raadsinformatiebrief over de aanleiding, kosten, bevoegdheden, veiligheidsaspecten en organisatorische gevolgen van deze aanschaf? Antwoord 30: De raad is vooraf geïnformeerd via de Kadernota 2026 en Programmabegroting 2026. Overigens zijn we voornemens om de raads- en commissieleden uit te nodigen om bij de boot te komen kijken, nadat de boot is uitgeleverd en in gebruik genomen. Dit biedt gelijk de gelegenheid tot het stellen van nadere vragen, mochten die nog bestaan. Vraag 31. Kan het college uitsluiten dat deze aanschaf onderdeel vormt van een bredere beleidsmatige of organisatorische ontwikkeling waarbij nautisch toezicht, handhaving en operationele taken in de haven geleidelijk verschuiven van havenmeesters naar BOA's zonder expliciete kaderstelling of besluitvorming door de gemeenteraad? Antwoord 31: Zie antwoord vraag 10. Vraag 32. Is het college voornemens deze boot te voorzien van officiële handhavings of BOA-herkenning, zoals gemeentelijke striping, logo's, nautische handhavingsmarkeringen, optische en geluidssignalen (waaronder zwaailichten) of andere herkenbare uitrusting? Antwoord 32: Ja. Vraag 33. Is hiervoor reeds opdracht verstrekt, een ontwerp opgesteld of budget gereserveerd? Zo ja, welke aanvullende kosten zijn hiermee gemoeid?
--	---

	Antwoord 33: Ja. De aanschaf van de boot is inclusief de striping etc. Vraag 34. Onder welk organisatorisch en juridisch verantwoordelijkheidsdomein valt deze boot formeel: havenbeheer, toezicht en handhaving, openbare orde en veiligheid, uitvoering van de Havenbeheersverordening of een andere afdeling/taakstelling? Antwoord 34: Dit valt onder het domein van openbare orde en veiligheid. Vraag 35. Per welke datum is of wordt deze boot officieel operationeel ingezet ten behoeve van toezicht, handhavings of nautische taken? Antwoord 35: Eind juli is de verwachting. Vraag 36. Is het college van oordeel dat een zichtbare uitbreiding van gemeentelijk toezicht en handhaving op het water, inclusief nautische inzet van BOA's, past binnen het huidige beleidskader, de Havenbeheersverordening en de bestaande bevoegdheidsverdeling zonder voorafgaande kaderstelling of bespreking door de gemeenteraad? Antwoord 36: Deze handhavingstaken zijn voorbereid. Zie Handhavingsplan 2023-2027, waarin staat dat handhavingstaken uitbreiden naar het water. Zie Havenbeheersverordening artikel 4.3 lid c, Vraag 37. Beschikt de boot over een marifooninstallatie of andere nautische communicatieapparatuur? Antwoord 37: Ja. Vraag 38. Welke medewerkers zijn bevoegd deze apparatuur te bedienen en beschikken zij over de wettelijk vereiste marifooncertificaten? Antwoord 38: Na afronding van de opleiding zijn alle BOA's bevoegd. Vraag 39. Is de benodigde registratie van de communicatieapparatuur, waaronder eventuele ATIS- of MMSI-registratie, correct geregeld? Antwoord 39: Ja is geregeld. Vraag 40.
--	--

	Heeft het college vastgesteld welke nautische, telecommunicatie, veiligheids en handhavingsregelgeving van toepassing is op deze vorm van gemeentelijk toezicht en handhaving op het water? Antwoord 40: Nee, dat is geregeld in het Binnenvaart Politie Regelement en het Scheepvaart Regelement. Vraag 41. Klopt het dat de huidige boot slechts een tijdelijke of voorlopige voorziening betreft in afwachting van een grotere of definitieve handhavingsboot? Antwoord 41: De huidige boot betreft een instructieboot in verband met de opleidingen van de BOA's. Vraag 42. Klopt het dat binnen afzienbare termijn wordt overwogen over te gaan tot aanschaf van een grotere handhavingsboot of dat hiervoor reeds voorbereidingen plaatsvinden? Antwoord 42: Nee. Er wordt niet overwogen over te gaan naar een grotere handhavingsboot. Vraag 43. Is het college voornemens nog dit jaar over te gaan tot aanschaf van een grotere boot met zwaardere motorisering, naar verluidt circa 1,5 meter groter en voorzien van een motorvermogen van ongeveer 140 pk? Antwoord 43: Zie antwoord vraag 42. Vraag 44. Zijn in dit kader reeds offertes opgevraagd, marktverkenningen uitgevoerd, gesprekken gevoerd, reserveringen gedaan of investeringsmiddelen gereserveerd? Antwoord 44: Zie antwoord vraag 42. Vraag 45. Waarom is de gemeenteraad niet vooraf actief geïnformeerd over een mogelijke verdere uitbreiding van nautisch toezicht en handhaving en de daarmee samenhangende financiële en organisatorische consequenties? Antwoord 45: Zie antwoord vraag 2. Vraag 46. Wat zijn de verwachte totale investerings- en structurele exploitatiekosten indien sprake is van vervanging, opschaling of uitbreiding naar een groter type handhavingsboot? Antwoord 46:
--	--

	Zie antwoord 42. Vraag 47. Hoe verhoudt de mogelijke inzet van een nog zwaarder gemotoriseerde handhavingsboot zich tot de duurzaamheidsdoelstellingen en CO₂-reductieambities die het college eerder richting inwoners, ondernemers en gemeenteraad heeft uitgedragen? Antwoord 47: Zie antwoord 42. Vraag 48. Is sprake van een structurele uitbreiding van gemeentelijk toezicht en handhaving op het water? Zo ja, op basis van welk beleidskader, uitvoeringsplan, mandaat of raadsbesluit acht het college deze uitbreiding gelegitimeerd? Antwoord 48: De raad is in de Kadernota 2026 geïnformeerd over de uitbreiding van de taken voor de boa's (in verband met de door HHNK overgedragen taken buitengebied en het nautisch toezicht) en met het vaststellen van de Programmabegroting 2026 heeft de raad de formatie boa's met 1 fte uitgebreid met ingang van 2026.
Bijlage(s)	PHOTO-2026-05-25-15-13-30 (2) PHOTO-2026-05-25-15-13-30 (1) PHOTO-2026-05-25-15-13-30